

Finantsinspeksioon
info@fi.ee

Teie: 16.04.2025 nr 4.15-1/2184-3
Meie: 23.04.2025 nr 17

Vastus 16.04.2025 järelepärimisele nr 4.15-1/2184-3

Finantsinspeksiooni poole on pöördunud osaühing Motonet Estonia prokurist Arbo Kuke kaebusega, mis puudutab OP Corporate Bank plc Eesti filiaali tegevust seoses tehingu asjaolude kohta andmete küsimisega. Finantsinspeksioon on OP Corporate Bank plc Eesti filiaalile esitanud sellest ajendatult järelepärimise palvega esitada õiguslikult motiveeritud selgitused eeltoodud kaebusega seonduvas. Vastame järelepärimisele alljärgnevalt.

Asjaolud

Motonet Estonia OÜ esitas arve Main OÜ-le (lisatud), mille eest tasus eraisik Alexander Moon Saksamaa pangast N26 ning arve viitenumbri real oli märgitud eeltoodud eraisiku nimi. Makse peatati sanktsiooni sõelumise süsteemi poolt, sest nimi "Alexander Moon" tuvastati UK/US sanktsioonide nimekirjas nime osas pea 100% täpsusega. Kahtlusi äratas ka asjaolu, et makse pärines Saksamaa pangast, sest eraisiku poolt ettevõtte eest arve tasumine välispanga kaudu on Eesti ettevõtete arvelduste puhul ebatavaline. Kuna tegu oli Saksamaa pangast tulnud maksega, ei olnud meil maksja andmeid võimalik kontrollida ka siseriiklikest infoallikatest (nt SALV Bridge). Eeltoodust tulenevalt palus OP grupi sanktsiooni osakond filiaali kaudu küsida kliendilt täiendavat teavet maksja kohta (kiri lisatud), sealhulgas täisnime (mh kui on, ka keskmine nimi, isanimi), sünniaega/-kohta ja kodakondsust, et võrrelda neid andmeid sanktsiooni sõelumise süsteemi vastega (DowJones profiili number 4744426 – pole lisatud).

Need andmed on vajalikud, et saaksime täita krediitiasutustele kehtestatud hoolsuskohustust tuvastamaks, kas tegu võib olla sanktsioneeritud isikuga. Pangad on kohustatud rakendama hoolsusmeetmeid, et tuvastada ja kontrollida isikuid, vältimaks rahapesu, terrorismi rahastamist ja rahvusvaheliste sanktsioonide rikkumist. Isikuandmete kaitse seadus sätestab, et isikuandmeid tohib koguda ja töödelda ainult seaduslikul alusel ning minimaalses vajalikus mahu. Seega, kui pangal on seaduslik alus ja põhjendatud vajadus küsida teatud andmeid, on see kooskõlas kehtivate õigusaktidega.

Õiguslikud põhjendused

Eelviidatud hoolsuskohustuse täitmiseks ja -meetmete kohaldamiseks tulenevad õiguslikud alused mitmetest erinevatest õigusaktidest. Vältimaks liigset detailsust ja andmemahutu, toome alljärgnevalt välja valiku neist.

1. **Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduse** § 20 kohaselt on kohustatud isik, kelleks sama seaduse § 2 lg 1 p 1 ja § 3 p 3 kohaselt on ka krediitiasutused, kohustatud rakendama hoolsusmeetmeid, sealhulgas kliendi isikusamasuse tuvastamine ja esitatud teabe kontrollimine usaldusväärselt ja sõltumatust allikast hangitud teabe põhjal.
2. **Rahvusvahelise sanktsiooni seadus (RSanS)** § 2¹ lg 1 kohaselt võib isikuandmeid töödelda üksnes niivõrd, kui võrd see on vajalik rahvusvahelise sanktsiooni rakendamisel, kohaldamisel, rakendamata jätmisel või kohaldamata jätmisel arvesse võetud asjaolude kajastamiseks ja tõendamiseks. RSanS § 6 kohaselt loetakse rahvusvahelise sanktsiooni rikkumiseks sama seaduse §-s 9 nimetatud rahvusvahelist sanktsiooni rakendavas õigusaktis sätestatud kohustuse täitmata jätmine või keelu rikkumist. RSanS § 14 lg 1 p 1 järgi on finantssanktsioon rahvusvaheline sanktsioon, millega kohustatakse külmutama nimekirjaga määratud

OP Corporate Bank plc Eesti filiaal

Maakri 19/1, 10145 Tallinn
Registrikood 11534064

Tel +372 663 0840
Faks +372 663 0841

info@opbank.ee
www.opbank.ee

rahvusvahelise finantssanktsiooni subjekti rahalised vahendid ja majandusressursid ning p 2 järgi sanktsioon, millega keelatakse nimekirjaga määratud finantssanktsiooni subjektile rahaliste vahendite ja majandusressursside kättesaadavaks tegemine. RSanS § 21 lg 2 p-de 1 ja 2 kohaselt kui erikohustustega isik kahtleb, kas temaga ärisuhtes olev või seda kavandav isik on finantssanktsiooni subjekt või tema poolt kavandatav või tehtav tehing või toiming rikub finantssanktsiooni, kohaldab ta finantssanktsiooni järgmisi hoolsusmeetmeid:

- 1) kogub lisateavet selle kohta, kas temaga ärisuhtes olev või seda kavandav isik on finantssanktsiooni subjekt või kavandatav või tehtav tehing või toiming rikub finantssanktsiooni, ning kontrollib seda lisadokumentide, andmete või teabe põhjal, mis pärineb usaldusväärselt ja sõltumatust allikast;
- 2) kogub lisateavet ärisuhte, tehingu või toimingu eesmärgi ja olemuse kohta ning kontrollib seda lisadokumentide, andmete või teabe põhjal, mis pärineb usaldusväärselt ja sõltumatust allikast.

Tulenevalt eeltoodust oli OP Corporate Bank plc Eesti filiaalil tekkinud kahtlusest tulenevalt kohustus kliendilt täiendavaid andmeid küsida ja kliendil ka vastav kohustus need andmed esitada.

3. **Isikuandmete kaitse seadus** sätestab, et isikuandmeid tohib koguda ja töödelda ainult seaduslikul alusel ning minimaalses vajalikus mahus. Seega, kui pangal on seaduslik alus ja põhjendatud vajadus küsida teatud andmeid, on see kooskõlas kehtivate õigusaktidega.
4. Hoolsusmeetmete kohaldamist reguleerib ka **OP Corporate Bank plc Eesti filiaali üldtingimuste p 5**, mille kohaselt mh on klient kohustatud tegema koostööd finantskuritegevuse ennetamiseks ja kohustatud täitma hoolsusmeetmeid (p 5.1) ning kui klient keeldub andmete esitamisest või sellega viivitab või kui andmed on ebatäpsed või ebapiisavad, võib pank oma äranägemisel blokeerida konto või teenuse (p 5.2). Nimetatud üldtingimustes on sanktsioonide mõiste all sätestatud mh ka UK/US sanktsioonid, mida OP grupp (sh OP Corporate Bank plc Eesti filiaal) peavad jälgima.

Kokkuvõte

Tulenevalt eeltoodust leiame, et OP Corporate Bank plc Eesti filiaali poolt andmete, sh sünniaeg ja kodakondsus jms, on õigustatud rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seadusest ning rahvusvahelise sanktsiooni seadusest tulenevate kohustuste täitmiseks. Pangad peavad rakendama hoolsusmeetmeid, et tuvastada ja kontrollida isikuid, vältimaks rahapesu, terrorismi rahastamist ja rahvusvaheliste sanktsioonide rikkumist. Seega, kui pangal on seaduslik alus ja põhjendatud vajadus küsida teatud andmeid, on see kooskõlas kehtivate õigusaktidega. Loodame, et saame küsitud andmed peagi.

Käesoleva vastuse saadame ka kliendi esindajale.

Lugupidamisega,

Kristin Kamilla Kirss
OP Corporate Bank plc Eesti filiaal
Kontaktisik

Eimar Kogger
Eimar.kogger@op.fi

Lisad: Main OÜ arve 441879
Kirjavahetus – RE Makse päring 15.04.2025

OP Corporate Bank plc Eesti filiaal

Maakri 19/1, 10145 Tallinn
Registrikood 11534064

Tel +372 663 0840
Faks +372 663 0841

info@opbank.ee
www.opbank.ee